

บันทึกการประชุม

คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ

ครั้งที่ ๔๒๔

วันศุกร์ ที่ ๒๗ ตุลาคม ๒๕๖๐

ณ ห้องประชุมงบประมาณ ชั้น ๓ อาคารรัฐสภา ๓

กรรมการผู้มาประชุม คือ

๑. นายมีชัย ฤชุพันธุ์	ประธานกรรมการ
๒. นายสุพจน์ ไข่มุกด์	รองประธานกรรมการ คนที่หนึ่ง
๓. นายอภิชาติ สุจริตกุล	รองประธานกรรมการ คนที่สอง
๔. นายวรวิทย์ สิมเสถียร	โฆษกกรรมการ
๕. นายอุดม รัฐอมฤต	โฆษกกรรมการ
๖. นางกฤษณา สุมาวงศ์	กรรมการ
๗. นางจรี วิจิตรวาทการ	กรรมการ
๘. นายชาติชาย ณ เชียงใหม่	กรรมการ
๙. นายนิติพันธุ์ เชื้อบุญชัย	กรรมการ
๑๐. นายธีรชัย ณ นคร	กรรมการ
๑๑. นายประพันธ์ นัยโกวิท	กรรมการ
๑๒. นายภัทร คำพิทักษ์	กรรมการ
๑๓. นายภูมรัตน์ ทัศนพิภพ	กรรมการ
๑๔. พลตรี วีระ โรจน์นาศ	กรรมการ
๑๕. นายศุภชัย ยาวะประภาษ	กรรมการ
๑๖. นายอมร วาณิชวิวัฒน์	กรรมการ
๑๗. นายธนาวัฒน์ สังข์ทอง	เลขานุการกรรมการ คนที่สอง

กรรมการผู้ไม่มาประชุม คือ

๑. นายอัษฎพร จารุจินดา	(ลาการประชุม)
๒. พลเอก อภิรัฐพร เจริญพานิช	(ลาการประชุม)
๓. นายปกรณ์ นิลประพันธ์	(ลาการประชุม)

ผู้เข้าร่วมประชุม คือ

ผู้ช่วยเลขานุการในคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

นายวราห์ เห่งพุ่ม

นักกฎหมายกฤษฎีกาชำนาญการ

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

๑. นายนาถะ ดวงวิชัย

ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานประธานรัฐสภา

๒. นางสาววิลาวรรณ ไร่รื่น

ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานบริการเอกสารอ้างอิง

สำนักกรรมการธิการ ๓

ที่ปรึกษาประจำคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ

๑. นายเจษฎ์ โทณะวณิก

๒. ศาสตราจารย์พิเศษ หม่อมหลวงไกรฤกษ์ เกษมสันต์

ผู้ชำนาญการประจำตัวกรรมการ

นางสาวฐิติพร วิชัยธนพัฒน์

ผู้ช่วยดำเนินงานของกรรมการ

นายอรรถสิทธิ์ กันมล

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

๑. นางพรพิมล สัมฤทธิ์ผ่อง

ผู้อำนวยการฝ่ายพัฒนาหลักกฎหมายปกครอง

๒. นายพัชโรดม ลิ้มปิยะเสียร

ผู้อำนวยการฝ่ายกฎหมายเทคโนโลยี

๓. นางสาวคณินิจ แซ่เฮง

นักกฎหมายกฤษฎีกาชำนาญการ

๔. นางรัชณี รุจิขจรเดช

นักกฎหมายกฤษฎีกาชำนาญการ

๕. นางสาวอนิษา เกษมสันต์ ณ อยุธยา

นักกฎหมายกฤษฎีกาชำนาญการ

ผู้ที่คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญเชิญมาร่วมประชุม

สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง

๑. นางสาวสง่า ทาทอง

ผู้อำนวยการฝ่ายบริหารการเลือกตั้ง

และการออกเสียงประชามติ

๒. นายสมเกียรติ ไร่เหลือง

ผู้อำนวยการฝ่ายจัดการเลือกตั้ง

และการออกเสียงประชามติ ๑

๓. นายณัฐวุฒิ เมธารินทร์

ผู้อำนวยการฝ่ายจัดการเลือกตั้ง

และการออกเสียงประชามติ ๓

๔. นางสมิหรา เหล็กพรหม

รองผู้อำนวยการสำนักบริหารการเลือกตั้ง

และการออกเสียงประชามติ ๑

๕. นางสาวพิมพ์สุทธิดา โชติชินเกษม

พนักงานการเลือกตั้ง

๖. นายสนธยา คำผา

พนักงานการเลือกตั้ง

เริ่มประชุมเวลา ๑๓.๕๐ นาฬิกา

เมื่อกรรมการมาครบองค์ประชุมแล้ว ประธานกรรมการได้กล่าวเปิดประชุมและดำเนินการประชุมตามระเบียบวาระการประชุม สรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องที่ประธานแจ้งต่อที่ประชุม

ไม่มี

ระเบียบวาระที่ ๒ รับรองบันทึกการประชุม

คณะกรรมการมีมติเลื่อนรับรองบันทึกการประชุม

(บันทึกการประชุม ครั้งที่ ๔๐๑ วันจันทร์ ที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๖๐ ถึงครั้งที่ ๔๒๓ วันพุธ ที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๖๐ อยู่ระหว่างการตรวจทานของคณะกรรมการพิจารณาตรวจบันทึกการประชุมและรายงานการประชุม)

ระเบียบวาระที่ ๓ เรื่องพิจารณา

พิจารณาแนวทางการจัดทำร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ

ที่ประชุมพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ต่อจากการประชุมครั้งที่แล้ว โดยพิจารณาเรียงลำดับเป็นรายมาตรา ตั้งแต่ ส่วนที่ ๖ บัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้ง เป็นต้นไป สรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

ส่วนที่ ๖ บัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้ง

“ส่วนที่ ๖

บัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้ง”

ประเด็นการพิจารณา

- ไม่มี -

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติเห็นชอบชื่อส่วนที่ ๖ บัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้ง โดยไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๒๘

“มาตรา ๒๘ เมื่อได้มีการประกาศกำหนดวันเลือกตั้งครั้งใดแล้ว ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งหรือผู้ซึ่งคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งมอบหมาย จัดทำบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งของแต่ละหน่วยเลือกตั้ง และปิดประกาศไว้ ณ ที่เลือกตั้ง หรือบริเวณใกล้เคียงกับที่เลือกตั้ง หรือสถานที่ที่ประชาชนสะดวกในการตรวจสอบก่อนวันเลือกตั้งไม่น้อยกว่ายี่สิบห้าวัน กับให้แจ้งรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งในทะเบียนบ้านไปยังเจ้าบ้านให้ทราบก่อนวันเลือกตั้งไม่น้อยกว่ายี่สิบวัน ทั้งนี้ ตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

บัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่ปิดประกาศไว้ ณ ที่เลือกตั้ง หรือบริเวณใกล้เคียงกับที่เลือกตั้ง หรือสถานที่ที่ประชาชนสะดวกในการตรวจสอบตามวรรคหนึ่ง ให้มีแต่เฉพาะชื่อตัว ชื่อสกุล และที่อยู่ตามหลักฐานทะเบียนบ้านของผู้มีสิทธิเลือกตั้ง”

ประเด็นการพิจารณา

ประธานกรรมการสอบถามว่า เหตุใดจึงต้องบัญญัติร่างมาตรา ๒๘ วรรคสอง

นางพรพิมล สัมฤทธิ์ผ่อง อนุกรรมการร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง ชี้แจงว่าเนื่องจากกฎหมายที่ใช้อยู่ปัจจุบันจะกำหนดให้มีการประกาศเลขประจำตัวประชาชนของผู้มีสิทธิเลือกตั้งไว้ด้วย ซึ่งถือว่าเป็นการกระทบสิทธิของประชาชนมากเกินไปและอาจก่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้มีสิทธิเลือกตั้งได้ ดังนั้น จึงเป็นเหตุที่ต้องบัญญัติความตามร่างมาตรา ๒๘ วรรคสองไว้

นายสมเกียรติ รุ่งเหลือง ผู้อำนวยการฝ่ายจัดการเลือกตั้งและการออกเสียงประชามติ ๑ ชี้แจงว่า ในทางปฏิบัติเกี่ยวกับการประกาศรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งนั้น สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งได้มีการประสานไปยังกรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย จัดทำบัญชีรายชื่อของผู้มีสิทธิเลือกตั้งไว้สองชุด กล่าวคือ ชุดที่หนึ่ง จะใช้ปิดประกาศไว้ในที่สาธารณะ ณ ที่เลือกตั้ง ซึ่งจะไม่ปรากฏเลขประจำตัวประชาชน ส่วนชุดที่สอง จะใช้ในการตรวจสอบการแสดงตนของผู้มีสิทธิเลือกตั้ง โดยจะปรากฏเลขประจำตัวประชาชน

ประธานกรรมการเสนอแก้ไขร่างมาตรา ๒๘ วรรคสอง เป็นดังนี้ “บัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่ปิดประกาศไว้ ณ ที่เลือกตั้ง หรือบริเวณใกล้เคียงที่เลือกตั้ง หรือสถานที่ที่ประชาชนสะดวกในการตรวจสอบก่อนวันเลือกตั้งไม่น้อยกว่ายี่สิบห้าวัน กับให้แจ้งรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งในทะเบียนบ้านไปยังเจ้าบ้านให้ทราบก่อนวันเลือกตั้งไม่น้อยกว่ายี่สิบวัน ทั้งนี้ ตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด”

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติแก้ไขร่างมาตรา ๒๘ เป็นดังนี้

“มาตรา ๒๘ เมื่อได้มีการประกาศกำหนดวันเลือกตั้งครั้งใดแล้ว ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งหรือผู้ซึ่งคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งมอบหมาย จัดทำบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งของแต่ละหน่วยเลือกตั้ง และปิดประกาศไว้ ณ ที่เลือกตั้ง หรือบริเวณใกล้เคียงกับที่เลือกตั้ง หรือสถานที่ที่ประชาชนสะดวกในการตรวจสอบก่อนวันเลือกตั้งไม่น้อยกว่ายี่สิบห้าวัน กับให้แจ้งรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งในทะเบียนบ้านไปยังเจ้าบ้านให้ทราบก่อนวันเลือกตั้งไม่น้อยกว่ายี่สิบวัน ทั้งนี้ ตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

บัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่ปิดประกาศไว้ ณ ที่เลือกตั้ง หรือบริเวณใกล้เคียงที่เลือกตั้ง หรือสถานที่ที่ประชาชนสะดวกในการตรวจสอบก่อนวันเลือกตั้งไม่น้อยกว่ายี่สิบห้าวัน ทั้งนี้ ตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด”

มาตรา ๒๙

“มาตรา ๒๙ ในกรณีที่ผู้มีสิทธิเลือกตั้งหรือเจ้าบ้านผู้ใดเห็นว่าตนหรือผู้มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านของตนไม่มีรายชื่ออยู่ในบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งแห่งหน่วยเลือกตั้งที่ตนหรือผู้นั้นสมควรมีชื่อเป็นผู้มีสิทธิเลือกตั้งในหน่วยเลือกตั้งนั้น มีสิทธิยื่นคำร้องขอเพิ่มชื่อต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งหรือผู้ซึ่งคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งมอบหมายก่อนวันเลือกตั้งไม่น้อยกว่าสิบห้าวัน

เมื่อได้รับคำร้องตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งหรือผู้ซึ่งคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งมอบหมายตรวจสอบหลักฐาน และถ้าเห็นว่าผู้ยื่นคำร้องหรือผู้มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านเป็นผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ให้ส่งเดิมชื่อตามที่ยื่นคำร้องลงในบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งโดยเร็ว ถ้าคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งหรือผู้ซึ่งคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งมอบหมายเห็นว่าผู้ยื่นคำร้องหรือผู้มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านเป็นผู้ไม่มีสิทธิเลือกตั้ง ก็ให้ส่งยกคำร้อง และแจ้งให้ผู้ยื่นคำร้องทราบภายในสามวันนับแต่วันที่รับคำร้องโดยแสดงผลไว้ด้วย

เมื่อได้รับแจ้งตามวรรคสองแล้ว ผู้ยื่นคำร้องมีสิทธิยื่นคำร้องต่อศาลปกครองภูมิภาคที่มีเขตอำนาจในท้องที่ที่ตนมีภูมิลำเนาอยู่ หรือต่อศาลปกครองกลางสำหรับผู้ที่มิมีภูมิลำเนาอยู่ในกรุงเทพมหานครก่อนวันเลือกตั้งไม่น้อยกว่าห้าวัน เพื่อให้ศาลวินิจฉัยว่าจะให้เติมชื่อในบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งตามที่ยื่นคำร้องหรือไม่

เมื่อศาลได้รับคำร้องตามวรรคสามแล้ว ให้ศาลดำเนินการพิจารณาโดยเร็ว คำสั่งของศาลให้เป็นที่สุด และให้ศาลแจ้งคำสั่งไปยังคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งหรือผู้ซึ่งคณะกรรมการมอบหมาย เพื่อปฏิบัติการตามคำสั่งโดยเร็วที่สุด และในกรณีที่มีการประกาศบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งไปก่อนได้รับคำสั่งศาล ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งหรือผู้ซึ่งคณะกรรมการประจำเขตเลือกตั้งมอบหมาย ดำเนินการแก้ไขบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งทุกฉบับให้ถูกต้องด้วย

การใดที่ได้ปฏิบัติไปตามคำสั่งของคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งหรือผู้ซึ่งคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งมอบหมาย ก่อนได้รับคำสั่งศาลให้เป็นอันสมบูรณ์ตามกฎหมาย”

ประเด็นการพิจารณา

นางสาวสง่า ทาทอง ผู้อำนวยการฝ่ายบริหารการเลือกตั้งและการออกเสียงประชามติ ตั้งข้อสังเกตว่า เหตุใดความในวรรคสามของร่างมาตรา ๒๙ จึงบัญญัติให้ยื่นคำร้องต่อศาลปกครองภูมิภาคที่มีเขตอำนาจในกรณีที่คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งสั่งว่าผู้ใดเป็นผู้ไม่มีสิทธิเลือกตั้ง เนื่องจากเมื่อพิจารณาจากพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๐ ได้กำหนดให้ยื่นคำร้องในกรณีดังกล่าวต่อศาลจังหวัด

นายประพันธ์ นัยโกวิท กรรมการ ในฐานะประธานอนุกรรมการพิจารณาศึกษาหลักการร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. กล่าวว่า เหตุที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๐ ได้กำหนดให้ยื่นคำร้องในกรณีดังกล่าวต่อศาลจังหวัดนั้น ก็เพื่อความสะดวกรวดเร็วในการพิจารณาของศาล

ประธานกรรมการเสนอแก้ไขเพิ่มเติมความในวรรคสามของร่างมาตรา ๒๙ เป็นดังนี้ “เมื่อได้รับแจ้งตามวรรคสองแล้ว ผู้ยื่นคำร้องมีสิทธิยื่นคำร้องต่อศาลปกครองภูมิภาคที่มีเขตอำนาจในท้องที่จังหวัดที่ตนมีภูมิลำเนาอยู่ หรือต่อศาลปกครองกลางสำหรับผู้ที่มีภูมิลำเนาอยู่ในกรุงเทพมหานครก่อนวันเลือกตั้งไม่น้อยกว่าห้าวัน เพื่อให้ศาลวินิจฉัยว่าจะให้เติมชื่อในบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งตามที่ยื่นคำร้องหรือไม่” นอกจากนี้ สอบถามว่า โดยปกติการทำหน้าที่ของคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งสามารถมอบหมายให้บุคคลใดทำหน้าที่แทนได้บ้าง

นางสาวสง่า ทาทอง ผู้อำนวยการฝ่ายบริหารการเลือกตั้งและการออกเสียงประชามติ ชี้แจงว่า หากเป็นเรื่องเกี่ยวกับการจัดทำบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้ง และการประกาศกำหนดหน่วยเลือกตั้ง จะมอบหมายให้นายทะเบียนอำเภอและนายทะเบียนท้องถิ่นเป็นผู้จัดทำ และหากมีการแก้ไขบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งก็สามารถยื่นต่อนายทะเบียนอำเภอและนายทะเบียนท้องถิ่นได้เช่นกัน

ประธานกรรมการเสนอแก้ไขความในวรรคสี่ เป็นดังนี้ “เมื่อศาลได้รับคำร้องตามวรรคสามแล้ว ให้ศาลดำเนินการพิจารณาโดยเร็ว คำสั่งของศาลให้เป็นที่สุด และให้ศาลแจ้งคำสั่งไปยังคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งหรือผู้ซึ่งคณะกรรมการมอบหมาย เพื่อปฏิบัติการตามคำสั่งโดยเร็วที่สุด และในกรณีที่มีการประกาศบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งไปก่อนได้รับคำสั่งศาล ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งหรือผู้ซึ่งคณะกรรมการประจำเขตเลือกตั้งดำเนินการแก้ไข

การใดที่ได้ปฏิบัติไปตามคำสั่งของคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งหรือผู้ซึ่ง
คณะกรรมการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งมอบหมายก่อนได้รับคำสั่งศาลให้เป็นอันสมบูรณ์
 ตามกฎหมาย”

๒. แก้ไขร่างมาตรา ๑๒ วรรคสี่ เป็นดังนี้

“การใดที่เป็นหน้าที่และอำนาจของผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งหรือคณะกรรมการ
 การเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้ง คณะกรรมการจะออกระเบียบให้ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำเขต
 เลือกตั้งหรือคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งมีอำนาจมอบหมายให้คณะอนุกรรมการ คณะ
 บุคคล หรือบุคคลตามวรรคสามทำหน้าที่แทนก็ได้ ในกรณีเช่นนั้นการดำเนินการ การแจ้ง หรือการยื่นที่
กระทำต่อผู้ได้รับมอบหมาย ให้ถือว่าเป็นการดำเนินการหรือได้ยื่นต่อผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำเขต
 เลือกตั้งหรือคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งแล้ว”

๓. แก้ไขร่างมาตรา ๑๓ วรรคหนึ่ง เป็นดังนี้

“ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งหรือผู้ซึ่ง**คณะกรรมการเลือกตั้งประจำเขต
 เลือกตั้งมอบหมาย**แต่งตั้งบุคคลผู้มีสัญชาติไทย และมีอายุไม่ต่ำกว่าสิบแปดปีในวันเลือกตั้งเป็น
 เจ้าพนักงานผู้ดำเนินการเลือกตั้ง ดังต่อไปนี้”

๔. มอบหมายให้คณะอนุกรรมการร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้ง
 สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ไปตรวจสอบว่าในร่างมาตราใดที่ปรากฏถ้อยคำว่า “หรือผู้ซึ่งคณะกรรมการ
 การเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งมอบหมาย” ให้ตัดความดังกล่าวออก เพื่อให้สอดคล้องกับการแก้ไขความใน
 ร่างมาตรา ๑๒ วรรคสี่

มาตรา ๓๐

“มาตรา ๓๐ ผู้มีสิทธิเลือกตั้งผู้ใดเห็นว่าในบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่ได้ประกาศตามมาตรา ๒๘
 มีชื่อผู้ซึ่งไม่มีสิทธิเลือกตั้ง หรือเจ้าบ้านผู้ใดเห็นว่าในบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งปรากฏชื่อบุคคลอื่นอยู่ใน
 ทะเบียนบ้านของตน ผู้มีสิทธิเลือกตั้งหรือเจ้าบ้านผู้นั้นมีสิทธิยื่นคำร้องต่อคณะกรรมการการเลือกตั้ง
 ประจำเขตเลือกตั้งหรือผู้ซึ่งคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งมอบหมายได้ก่อนวันเลือกตั้ง
 ไม่น้อยกว่าสิบวัน เพื่อให้ถอนชื่อผู้ซึ่งไม่มีสิทธิเลือกตั้งนั้นออกจากบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้ง

เมื่อคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งหรือผู้ซึ่งคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขต
 เลือกตั้งมอบหมายพิจารณาแล้วเห็นว่าสมควรสั่งถอนชื่อผู้ซึ่งไม่มีสิทธิเลือกตั้งออกจากบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิ
 เลือกตั้ง หรือสมควรยกคำร้อง ก็ให้มีคำสั่งถอนชื่อผู้นั้นหรือยกคำร้อง แล้วแต่กรณี และให้แจ้งคำสั่งให้ผู้นั้น
 และเจ้าบ้านทราบ และให้นำความในมาตรา ๒๙ วรรคสาม วรรคสี่ และวรรคห้า มาใช้บังคับโดยอนุโลม”

ประเด็นการพิจารณา

นางสาวสง่า ทาทอง ผู้อำนวยการฝ่ายบริหารการเลือกตั้งและการออกเสียงประชามติ เสนอให้เพิ่ม
 ระยะเวลาในการถอนชื่อผู้ซึ่งไม่มีสิทธิเลือกตั้งนั้นออกจากบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้ง โดยกำหนด
 ระยะเวลาในการยื่นคำร้องให้ถอนชื่อผู้ซึ่งไม่มีสิทธิเลือกตั้งออกจากบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้ง
 ก่อนวันเลือกตั้งไม่น้อยกว่าสิบห้าวัน เพื่อให้สอดคล้องกับกรณีการขอเพิ่มชื่อตามร่างมาตรา ๒๙ วรรคหนึ่ง
 ซึ่งกำหนดระยะเวลาในการยื่นคำร้องขอเพิ่มชื่อเป็นผู้มีสิทธิเลือกตั้งก่อนวันเลือกตั้งไม่น้อยกว่าสิบห้าวัน

ประธานกรรมการสอบถามว่า การแจ้งบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งจะแจ้งไปยังเจ้าบ้านเมื่อใด

นางสาวสง่า ทาทอง ผู้อำนวยการฝ่ายบริหารการเลือกตั้งและการออกเสียงประชามติ ชี้แจงว่า คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งจะแจ้งรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งไปยังเจ้าบ้านให้ทราบก่อนวันเลือกตั้งไม่น้อยกว่ายี่สิบวัน

ประธานกรรมการเสนอแก้ไขเพิ่มเติมร่างมาตรา ๓๐ เป็นดังนี้

“มาตรา ๓๐ ผู้มีสิทธิเลือกตั้งผู้ใดเห็นว่าในบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่ได้ประกาศตาม มาตรา ๒๘ มีชื่อผู้ซึ่งไม่มีสิทธิเลือกตั้ง หรือเจ้าบ้านผู้ใดเห็นว่าในบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งปรากฏชื่อ บุคคลอื่นอยู่ในทะเบียนบ้านของตน ผู้มีสิทธิเลือกตั้งหรือเจ้าบ้านผู้นั้นมีสิทธิยื่นคำร้องต่อคณะกรรมการ การเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งหรือผู้ซึ่งตั้งคณะกรรมการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งซึ่งมีผลใช้ได้ ก่อนวันเลือกตั้งไม่น้อยกว่าสิบห้าวัน เพื่อให้ถอนชื่อผู้ซึ่งไม่มีสิทธิเลือกตั้งนั้นออกจากบัญชีรายชื่อ ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง

เมื่อคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งหรือผู้ซึ่งตั้งคณะกรรมการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้ง ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าสมควรสั่งถอนชื่อผู้ซึ่งไม่มีสิทธิเลือกตั้งออกจากบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิ เลือกตั้ง หรือสมควรยกคำร้อง ก็ให้มีคำสั่งถอนชื่อผู้นั้นหรือยกคำร้อง แล้วแต่กรณี และให้แจ้งคำสั่งให้ผู้นั้น และเจ้าบ้านทราบ และให้นำความในมาตรา ๒๙ วรรคสาม วรรคสี่ และวรรคห้า มาใช้บังคับโดยอนุโลม”

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติแก้ไขเพิ่มเติมร่างมาตรา ๓๐ เป็นดังนี้

“มาตรา ๓๐ ผู้มีสิทธิเลือกตั้งผู้ใดเห็นว่าในบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่ได้ประกาศตาม มาตรา ๒๘ มีชื่อผู้ซึ่งไม่มีสิทธิเลือกตั้ง หรือเจ้าบ้านผู้ใดเห็นว่าในบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งปรากฏชื่อ บุคคลอื่นอยู่ในทะเบียนบ้านของตน ผู้มีสิทธิเลือกตั้งหรือเจ้าบ้านผู้นั้นมีสิทธิยื่นคำร้องต่อคณะกรรมการ การเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งหรือผู้ซึ่งตั้งคณะกรรมการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งซึ่งมีผลใช้ได้ก่อน วันเลือกตั้งไม่น้อยกว่าสิบห้าวัน เพื่อให้ถอนชื่อผู้ซึ่งไม่มีสิทธิเลือกตั้งนั้นออกจากบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้ง

เมื่อคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งหรือผู้ซึ่งตั้งคณะกรรมการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้ง ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าสมควรสั่งถอนชื่อผู้ซึ่งไม่มีสิทธิเลือกตั้งออกจากบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิ เลือกตั้ง หรือสมควรยกคำร้อง ก็ให้มีคำสั่งถอนชื่อผู้นั้นหรือยกคำร้อง แล้วแต่กรณี และให้แจ้งคำสั่งให้ผู้นั้น และเจ้าบ้านทราบ และให้นำความในมาตรา ๒๙ วรรคสาม วรรคสี่ และวรรคห้า มาใช้บังคับโดยอนุโลม”

มาตรา ๓๑

“มาตรา ๓๑ ในกรณีที่มีการฟ้องคดีเพื่อขอให้เพิกถอนสิทธิเลือกตั้งบุคคลใดบุคคลหนึ่งและ ศาลมีคำพิพากษาให้เพิกถอนสิทธิเลือกตั้งของบุคคลนั้นแม้คำพิพากษายังไม่ถึงที่สุดก็ตาม เมื่อได้มีประกาศบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งแล้ว ให้คณะกรรมการประจำเขตเลือกตั้งหรือผู้ซึ่ง คณะกรรมการประจำเขตเลือกตั้งมอบหมายถอนชื่อผู้ซึ่งศาลสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งโดยการขีดชื่อบุคคลนั้น ออกจากบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้ง

กรณีตามวรรคหนึ่ง ให้สำนักงานศาลปกครองแจ้งคำพิพากษาดังกล่าวต่อสำนักงานคณะกรรมการ การเลือกตั้ง เพื่อแจ้งให้นายทะเบียนกลางจัดทำทะเบียนรายชื่อผู้ถูกเพิกถอนสิทธิเลือกตั้ง”

ประเด็นการพิจารณา

นางสาวจิรารัตน์ จันทรัตน์ เลขาธิการอนุกรรมการพิจารณาศึกษาหลักการร่างพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ชี้แจงว่า ร่างมาตรา ๓๑

คณะกรรมการการเมือง สถานิติบัญญัติแห่งชาติ เสนอความเห็น ว่า ควรมีบทบัญญัติเรื่องการเยียวยาบุคคลที่ถูกเพิกถอนรายชื่อออกจากผู้มีสิทธิเลือกตั้งกรณีคำพิพากษาถึงที่สุดไม่ตรงกับคำพิพากษาของศาลชั้นต้น เนื่องจากความในวรรคหนึ่งของร่างมาตรา ๓๑ ให้เพิกถอนสิทธิเลือกตั้งของบุคคลนั้น แม้คำพิพากษายังไม่ถึงที่สุด

ประธานกรรมการกล่าวว่า การที่บัญญัติว่าเมื่อศาลมีคำพิพากษาให้เพิกถอนสิทธิเลือกตั้งของบุคคลนั้นแม้คำพิพากษายังไม่ถึงที่สุด ให้คณะกรรมการประจำเขตเลือกตั้งถอนชื่อบุคคลนั้นออกจากบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งนั้น เป็นการบัญญัติให้สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญ

นางสาวสง่า ทาทอง ผู้อำนวยการฝ่ายบริหารการเลือกตั้งและการออกเสียงประชามติ ตั้งข้อสังเกตว่า ความในวรรคสองของร่างมาตรา ๓๑ ที่บัญญัติให้นายทะเบียนกลางจัดทำทะเบียนรายชื่อผู้ถูกเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งนั้น ในทางปฏิบัติสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งจะเป็นผู้จัดทำบัญชีรายชื่อผู้ถูกเพิกถอนสิทธิเลือกตั้ง เมื่อสำนักงานศาลปกครองได้แจ้งคำพิพากษาขอให้เพิกถอนสิทธิเลือกตั้งบุคคลใดต่อสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งแล้ว สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งจะจัดทำฐานข้อมูลดังกล่าวและแจ้งไปยังนายทะเบียนกลางให้หมายเหตุในบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้ง และหากอยู่ระหว่างการเลือกตั้งจะแจ้งไปยังผู้อำนวยการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งเพื่อให้หมายเหตุไว้ท้ายรายชื่อของบุคคลดังกล่าว

นายธนาวัฒน์ สังข์ทอง เลขานุการกรรมการ คนที่สอง กล่าวว่า หน้าที่ในการจัดทำบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งเป็นหน้าที่ของคณะกรรมการการเลือกตั้ง

นางสาวสง่า ทาทอง ผู้อำนวยการฝ่ายบริหารการเลือกตั้งและการออกเสียงประชามติ ชี้แจงว่า แม้การจัดทำบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งจะเป็นหน้าที่ของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งก็ตาม แต่ในทางปฏิบัติสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งไม่สามารถเข้าถึงข้อมูลทางทะเบียนราษฎรของกรมการปกครองได้ ดังนั้น สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งจะทำได้เพียงแจ้งรายชื่อไปยังนายทะเบียนกลางว่าบุคคลใดถูกเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งเท่านั้น

ประธานกรรมการกล่าวว่า ในทางปฏิบัติการแก้ไขบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งจะกระทำด้วยวิธีใดก็ตาม หลักการสำคัญก็คือ ข้อมูลบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งจะต้องมีความถูกต้องและสอดคล้องกับคำพิพากษาของศาลที่สั่งให้เพิกถอนสิทธิเลือกตั้งของบุคคลใด ดังนั้น จึงเสนอแก้ไขเพิ่มเติมความในวรรคสองของร่างมาตรา ๓๑ เป็นดังนี้ “กรณีตามวรรคหนึ่งให้สำนักงานศาลปกครองแจ้งคำพิพากษาดังกล่าวต่อสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง เพื่อ แจ้งให้ทนายทนายเขียนทนายสดทนายดำเนินการแก้ไขทะเบียนรายชื่อผู้ถูกเพิกถอนผู้มีสิทธิเลือกตั้งให้สอดคล้องกัน”

นอกจากนี้ เสนอแก้ไขความในวรรคหนึ่งของร่างมาตรา ๓๑ เพื่อให้สอดคล้องกับการแก้ไขเพิ่มเติมร่างมาตรา ๑๒ วรรคสี่ เป็นดังนี้ “ในกรณีที่มีการฟ้องคดีเพื่อขอให้เพิกถอนสิทธิเลือกตั้งบุคคลใดบุคคลหนึ่ง และศาลมีคำพิพากษาให้เพิกถอนสิทธิเลือกตั้งของบุคคลนั้นแม้คำพิพากษายังไม่ถึงที่สุดก็ตาม เมื่อได้มีประกาศบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งแล้ว ให้คณะกรรมการประจำเขตเลือกตั้ง หรือผู้ซึ่งตนจะทรงทนายประสพเขตเลือกตั้งทนายทนายถอนชื่อผู้ซึ่งศาลสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งโดยการขีดชื่อบุคคลนั้นออกจากบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้ง”

นายอภิชาติ สุขัคคานนท์ รองประธานกรรมการ คนที่สอง กล่าวว่า ในทางปฏิบัติแม้สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งจะแจ้งไปยังกรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย เพื่อให้แก้ไขรายชื่อผู้ที่ถูกเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งแล้วก็ตาม แต่กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย ก็ไม่ได้แก้ไขทะเบียนรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งให้สอดคล้องกับคำพิพากษาของศาลที่สั่งให้เพิกถอนสิทธิเลือกตั้งของบุคคลนั้นแต่อย่างใด

นายศุภชัย ยาวะประภาช กรรมการ กล่าวว่า เหตุที่กรรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย ไม่นอญญาตให้สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งเข้าถึงข้อมูลทางทะเบียนราษฎร อาจเนื่องมาจากข้อมูลทางทะเบียนราษฎรเป็นข้อมูลเกี่ยวกับความมั่นคงและมีกฎหมายให้อำนาจกรรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย ในการเก็บรักษาข้อมูลเท่านั้น โดยเกรงว่าหากมีการเข้าถึงข้อมูลทางทะเบียนราษฎร ได้แล้วอาจมีการแสวงหาผลประโยชน์โดยไม่ชอบด้วยกฎหมายเกิดขึ้นได้ ดังนั้น กรรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย จึงส่งมอบข้อมูลของผู้มีสิทธิเลือกตั้งในรูปแบบเอกสารเท่านั้น

ประธานกรรมการสอบถามว่า ข้อมูลผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่กรรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย ส่งมายังสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งมีรายละเอียดของผู้มีสิทธิเลือกตั้งเพียงใด

นายสมเกียรติ รุ่งเหลือง ผู้อำนวยการฝ่ายจัดการเลือกตั้งและการออกเสียงประชามติ ๑ ชี้แจงว่า ข้อมูลผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่ได้รับจากกรรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย มีรายละเอียดเกี่ยวกับชื่อ ชื่อสกุล และเลขประจำตัวประชาชนของผู้มีสิทธิเลือกตั้งเท่านั้น

นางจุรี วิจิตรวาทการ กรรมการ กล่าวว่า แม้สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งจะไม่สามารถเข้าถึงข้อมูลทางทะเบียนราษฎรของกรรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย ได้ก็ตาม สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งก็ควรจัดทำบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งและผู้ถูกเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งไว้เช่นกัน

ประธานกรรมการกล่าวว่า อำนาจในการแก้ไขข้อมูลทางทะเบียนราษฎรของผู้มีสิทธิเลือกตั้งว่าผู้ใด เป็นผู้ถูกเพิกถอนสิทธิเลือกตั้ง ควรให้เป็นอำนาจของกรมปกครอง กระทรวงมหาดไทย เท่านั้น โดยให้ กรรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย หมายเหตุไว้ท้ายบัญชีรายชื่อของบุคคลที่ถูกเพิกถอนสิทธิเลือกตั้ง แล้วส่งข้อมูลดังกล่าวมายังสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งต่อไป น่าจะเป็นวิธีการที่มีความเหมาะสม

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติแก้ไขเพิ่มเติมร่างมาตรา ๓๑ เป็นดังนี้

“มาตรา ๓๑ ในกรณีที่มีการฟ้องคดีเพื่อขอให้เพิกถอนสิทธิเลือกตั้งบุคคลใดบุคคลหนึ่งและ ศาลมีคำพิพากษาให้เพิกถอนสิทธิเลือกตั้งของบุคคลนั้นแม้คำพิพากษายังไม่ถึงที่สุดก็ตาม เมื่อได้มีประกาศบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งแล้ว ให้คณะกรรมการประจำเขตเลือกตั้ง **หรือผู้ซึ่ง คณะกรรมการประจำเขตเลือกตั้งขอขบวนขอถอน**ชื่อผู้ซึ่งศาลสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งโดยการชี้ชื่อ บุคคลนั้นออกจากบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้ง

กรณีตามวรรคหนึ่งให้สำนักงานศาลปกครองแจ้งคำพิพากษาดังกล่าวต่อสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง เพื่อ **แจ้งให้หน่วยทะเบียนตบตบสำเนาที่ดำเนินการแก้ไขทะเบียนรายชื่อผู้ถูกเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งให้สอดคล้องกัน**”

มาตรา ๓๒

“มาตรา ๓๒ ห้ามมิให้ผู้ใดดำเนินการหรือยินยอมให้มีการย้ายบุคคลใดเข้ามาในทะเบียนบ้าน ของตน เพื่อประโยชน์ในการเลือกตั้งโดยมิชอบ

หากปรากฏว่ามีกรณีใดกรณีหนึ่งดังต่อไปนี้ ให้สันนิษฐานว่าเป็นการย้ายบุคคลเข้ามาในทะเบียนบ้านเพื่อประโยชน์ในการเลือกตั้งโดยมิชอบ

(๑) การย้ายบุคคลตั้งแต่สิบคนขึ้นไปซึ่งไม่มีชื่อสกุลเดียวกับเจ้าบ้านเข้ามาในทะเบียนบ้านเพื่อให้ บุคคลดังกล่าวมีสิทธิเลือกตั้งที่จะมีขึ้นภายในสองปีนับแต่วันที่ย้ายเข้ามาในทะเบียนบ้าน

(๒) การย้ายบุคคลเข้ามาในทะเบียนบ้านโดยบุคคลนั้นมีได้อยู่อาศัยจริง

(๓) การย้ายบุคคลเข้ามาในทะเบียนบ้านโดยมิได้รับความยินยอมจากเจ้าบ้าน”

ประเด็นการพิจารณา

ประธานกรรมการสอบถามว่า เหตุใดความใน (๑) จึงกำหนดจำนวนในการย้ายบุคคลซึ่งไม่มีชื่อสกุลเดียวกับเจ้าบ้านเข้ามาในทะเบียนบ้านตั้งแต่สิบคนขึ้นไป เป็นการกระทำเพื่อประโยชน์ในการเลือกตั้งโดยมิชอบ

นายสมเกียรติ รุ่งเหลือง ผู้อำนวยการฝ่ายจัดการเลือกตั้งและการออกเสียงประชามติ ๑ ชี้แจงว่า จำนวนในการย้ายบุคคลไปซึ่งไม่มีชื่อสกุลเดียวกับเจ้าบ้านเข้ามาในทะเบียนบ้านตั้งแต่สิบคนขึ้นไป ให้ถือว่าเป็นการกระทำเพื่อประโยชน์ในการเลือกตั้งโดยมิชอบนั้น กำหนดไว้ตั้งแต่ประกาศใช้รัฐธรรมนูญ ๒๕๕๐ เป็นต้นมา

นายอุดม รัฐอมฤต โฆษกกรรมการ กล่าวว่า ความใน (๒) การย้ายบุคคลเข้ามาในทะเบียนบ้าน โดยบุคคลนั้นมีได้อยู่อาศัยจริงนั้น บางกรณีอาจไม่ใช่การย้ายเพื่อประโยชน์ในการเลือกตั้งเสมอไป

ประธานกรรมการเสนอแก้ไขความใน (๒) เป็นดังนี้ “การย้ายบุคคลเข้ามาในทะเบียนบ้าน โดยบุคคลนั้นมีได้อยู่อาศัยจริงโดยไม่มีเหตุอันสมควร”

นายประพันธ์ นัยโกวิท กรรมการ ในฐานะประธานอนุกรรมการพิจารณาศึกษาหลักการ ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. กล่าวว่า ความใน (๒) จะต้องพิจารณาเป็นรายกรณีไป กล่าวคือ หากมีการย้ายบุคคลที่เป็นผู้มีสิทธิเลือกตั้งเข้ามาอยู่ในทะเบียนบ้านโดยมีจำนวนตั้งแต่สิบคนขึ้นไปก็จะเข้าข้อสันนิษฐานทางกฎหมายว่าเป็นการย้ายคนเข้ามาเพื่อประโยชน์ในการเลือกตั้งโดยมิชอบ ตามที่บัญญัติไว้ในร่างมาตรา ๓๒

ประธานกรรมการกล่าวว่า ความใน (๑) ที่กำหนดจำนวนตั้งแต่สิบคนขึ้นไปนั้น เป็นการกำหนดจำนวนในการย้ายบุคคลไว้มากเกินไป ประกอบกับร่างมาตรา ๓๒ นั้น ต้องมีเจตนาพิเศษ คือ เพื่อประโยชน์ในการเลือกตั้งโดยมิชอบ ดังนั้น จึงเสนอแก้ไขเพิ่มเติมความใน (๑) เป็นดังนี้ “การย้ายบุคคลตั้งแต่สิบห้าคนขึ้นไปซึ่งไม่มีชื่อสกุลเดียวกับเจ้าบ้านเข้ามาในทะเบียนบ้านเพื่อให้บุคคลดังกล่าวมีสิทธิเลือกตั้งที่จะมีขึ้นภายในสองปีนับแต่วันที่ย้ายเข้ามาในทะเบียนบ้าน”

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติแก้ไขเพิ่มเติมร่างมาตรา ๓๒ เป็นดังนี้

“มาตรา ๓๒ ห้ามมิให้ผู้ใดดำเนินการหรือยินยอมให้มีการย้ายบุคคลใดเข้ามาในทะเบียนบ้านของตน เพื่อประโยชน์ในการเลือกตั้งโดยมิชอบ

หากปรากฏว่ามีกรณีใดกรณีหนึ่งดังต่อไปนี้ ให้สันนิษฐานว่าเป็นการย้ายบุคคลเข้ามาในทะเบียนบ้านเพื่อประโยชน์ในการเลือกตั้งโดยมิชอบ

(๑) การย้ายบุคคลตั้งแต่สิบห้าคนขึ้นไปซึ่งไม่มีชื่อสกุลเดียวกับเจ้าบ้านเข้ามาในทะเบียนบ้านเพื่อให้บุคคลดังกล่าวมีสิทธิเลือกตั้งที่จะมีขึ้นภายในสองปีนับแต่วันที่ย้ายเข้ามาในทะเบียนบ้าน

(๒) การย้ายบุคคลเข้ามาในทะเบียนบ้านโดยบุคคลนั้นมีได้อยู่อาศัยจริงโดยไม่มีเหตุอันสมควร

(๓) การย้ายบุคคลเข้ามาในทะเบียนบ้านโดยมิได้รับความยินยอมจากเจ้าบ้าน

ส่วนที่ ๗ ผู้สมัครและการสมัครรับเลือกตั้ง

“ส่วนที่ ๗

ผู้สมัครและการสมัครรับเลือกตั้ง”

ประเด็นการพิจารณา

- ไม่มี -

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติเห็นชอบข้อเสนอสืบที่ ๗ ผู้สมัครและการสมัครรับเลือกตั้ง โดยไม่มีการแก้ไข

๑. ผู้สมัครรับเลือกตั้ง

“๑. ผู้สมัครรับเลือกตั้ง”

ประเด็นการพิจารณา

- ไม่มี -

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติเห็นชอบข้อ ๑. ผู้สมัครรับเลือกตั้ง โดยไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๓๓

“มาตรา ๓๓ บุคคลผู้มีคุณสมบัติดังต่อไปนี้ เป็นผู้ที่มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

(๑) มีสัญชาติไทยโดยการเกิด

(๒) มีอายุไม่ต่ำกว่ายี่สิบห้าปีนับถึงวันเลือกตั้ง

(๓) เป็นสมาชิกพรรคการเมืองใดพรรคการเมืองหนึ่งแต่เพียงพรรคการเมืองเดียวเป็นเวลาติดต่อกันไม่น้อยกว่าเก้าสิบวันนับถึงวันเลือกตั้ง เว้นแต่ในกรณีที่มีการเลือกตั้งทั่วไปเพราะเหตุยุบสภา ระยะเวลาเก้าสิบวันดังกล่าวให้ลดลงเหลือสามสิบวัน

(๔) ผู้สมัครรับเลือกตั้งแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง ต้องมีลักษณะอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้ด้วย

(ก) มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านในจังหวัดที่สมัครรับเลือกตั้งมาแล้วเป็นเวลาติดต่อกันไม่น้อยกว่าห้าปีนับถึงวันสมัครรับเลือกตั้ง

(ข) เป็นบุคคลซึ่งเกิดในจังหวัดที่สมัครรับเลือกตั้ง

(ค) เคยศึกษาในสถานศึกษาที่ตั้งอยู่ในจังหวัดที่สมัครรับเลือกตั้งเป็นเวลาติดต่อกันไม่น้อยกว่าห้าปีการศึกษา

(ง) เคยรับราชการหรือปฏิบัติหน้าที่ในหน่วยงานของรัฐ หรือเคยมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านในจังหวัดที่สมัครรับเลือกตั้ง แล้วแต่กรณี เป็นเวลาติดต่อกันไม่น้อยกว่าห้าปี”

ประเด็นการพิจารณา

นางสาวจิรารัตน์ จันทรัตน์ เลขาธิการอนุกรรมการพิจารณาศึกษาหลักการร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ชี้แจงว่า ร่างมาตรา ๓๓ มีการเสนอความเห็นและข้อเสนอแนะ ดังนี้

๑. สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศเสนอความเห็น ดังนี้

๑.๑ ควรกำหนดหลักการห้ามมิให้ผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร บริจาคเพื่อช่วยเหลืองานประเพณีต่างๆ ภายในเขตเลือกตั้งของตนทั้งก่อนและระหว่างการเลือกตั้ง รวมทั้งขณะที่ดำรงตำแหน่งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรด้วย โดยห้ามมิให้บุคคลดังกล่าวไปร่วมงานประเพณี ทั้งนี้ ต้องมีการประกาศให้ประชาชนทราบถึงมาตรการดังกล่าวอย่างทั่วถึงด้วย

๑.๒ ควรกำหนดให้ผู้ประสงค์จะสมัครรับเลือกตั้งทุกระดับแสดงความจำนงต่อคณะกรรมการการเลือกตั้ง เพื่อแนะนำตนเองต่อสาธารณชนและเปิดเผยข้อมูลประวัติ ให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการตรวจสอบ

๒ การเสนอความเห็นของประชาชนผ่านเว็บไซต์ มีดังนี้

๒.๑ ผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรทุกคน ต้องผ่านการตรวจสอบประวัติและ คัดกรองบุคคลที่ไม่มีคุณสมบัติออก

๒.๒ ผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรควรผ่านการรับรองจากสมาชิกพรรคการเมือง ที่ตนสังกัด หรือมาจากการเสนอของสมาชิกพรรคการเมืองส่วนใหญ่ในแต่ละเขตเลือกตั้งเพื่อให้สมาชิก พรรคการเมืองมีบทบาทในการตัดสินใจการเมืองตั้งแต่ต้นทาง และเพื่อให้ได้ผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็น สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่ประชาชนในเขตเลือกตั้งนั้นเห็นว่ามีคุณสมบัติที่เหมาะสมที่จะเป็นผู้สมัครรับเลือกตั้ง ในเขตเลือกตั้งนั้นๆ อย่างแท้จริง

ประธานกรรมการกล่าวว่า ระยะเวลาเก้าสิบวันที่บัญญัติไว้ใน (๓) ของร่างมาตรา ๓๓ นั้น ให้บันทึกหมายเหตุไว้ในบทเฉพาะกาลด้วยว่า ในการเลือกตั้งทั่วไปครั้งแรกควรลดระยะเวลาลงให้เหลือ สามสิบวันเช่นเดียวกับกรณีที่มีการยุบสภาหรือไม่

นายอภิชาติ สุจริตานนท์ รองประธานกรรมการ คนที่สอง ตั้งข้อสังเกตว่า ความใน (๔) (ง) เป็นการบัญญัติที่ซ้ำซ้อนกับความใน (๔) (ก) หรือไม่

ประธานกรรมการกล่าวว่า ความใน (๔) (ก) จะเป็นกรณีที่ใช้บังคับกับผู้ที่มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้าน ในจังหวัดที่สมัครรับเลือกตั้งที่เป็นปัจจุบัน ส่วนความใน (๔) (ง) นั้น เป็นกรณีที่เป็นผู้เคยมีชื่ออยู่ใน ทะเบียนบ้านในจังหวัดที่สมัครรับเลือกตั้งเป็นเวลาติดต่อกันไม่น้อยกว่าห้าปี แต่ปัจจุบันไม่ได้มีชื่ออยู่ใน ทะเบียนบ้านดังกล่าวแล้ว ก็ให้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งได้ด้วย

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติเห็นชอบร่างมาตรา ๓๓ โดยไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๓๓/๑

“มาตรา ๓๓/๑ บุคคลผู้มีลักษณะดังต่อไปนี้ เป็นบุคคลต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิสมัครรับเลือกตั้ง เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

- (๑) ติดยาเสพติดให้โทษ
- (๒) เป็นบุคคลล้มละลายหรือเคยเป็นบุคคลล้มละลายทุจริต
- (๓) เป็นเจ้าของหรือผู้ถือหุ้นในกิจการหนังสือพิมพ์หรือสื่อมวลชนใด ๆ
- (๔) เป็นภิกษุ สามเณร นักพรต หรือนักบวช
- (๕) อยู่ในระหว่างถูกเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งไม่ว่าคดีนั้นจะถึงที่สุดแล้วหรือไม่
- (๖) วิกลจริตหรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ
- (๗) อยู่ระหว่างถูกระงับการใช้สิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นการชั่วคราวหรือถูกเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้ง
- (๘) ต้องคำพิพากษาให้จำคุกและถูกคุมขังอยู่โดยหมายของศาล
- (๙) เคยได้รับโทษจำคุกโดยได้พ้นโทษมายังไม่ถึงสิบปีนับถึงวันเลือกตั้ง เว้นแต่ในความผิดอันได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ
- (๑๐) เคยถูกสั่งให้พ้นจากราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจเพราะทุจริตต่อหน้าที่ หรือถือว่ากระทำการทุจริตหรือประพฤติมิชอบในวงราชการ

(๑๑) เคยต้องคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลอันถึงที่สุดให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดินเพราะร่ำรวยผิดปกติ หรือเคยต้องคำพิพากษาอันถึงที่สุดให้ลงโทษจำคุกเพราะกระทำความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

(๑๒) เคยต้องคำพิพากษาอันถึงที่สุดว่ากระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการหรือต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม หรือกระทำความผิดตามกฎหมายว่าด้วยความผิดของพนักงานในองค์การหรือหน่วยงานของรัฐ หรือความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สินที่กระทำโดยทุจริตตามประมวลกฎหมายอาญา ความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการกักขังเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน กฎหมายว่าด้วยยาเสพติดในความผิดฐานเป็นผู้ผลิต นำเข้า ส่งออก หรือผู้ค้า กฎหมายว่าด้วยการพนันในความผิดฐานเป็นเจ้ามือหรือเจ้าสำนัก กฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ หรือกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินในความผิดฐานฟอกเงิน

(๑๓) เคยต้องคำพิพากษาอันถึงที่สุดว่ากระทำการอันเป็นการทุจริตในการเลือกตั้ง

(๑๔) เป็นข้าราชการซึ่งมีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำนอกจากข้าราชการการเมือง

(๑๕) เป็นสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น

(๑๖) เป็นสมาชิกวุฒิสภาหรือเคยเป็นสมาชิกวุฒิสภาและสมาชิกภาพสิ้นสุดลงยังไม่เกินสองปี

(๑๗) เป็นพนักงานหรือลูกจ้างของหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ หรือเป็นเจ้าหน้าที่อื่นของรัฐ

(๑๘) เป็นตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ หรือผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ

(๑๙) อยู่ในระหว่างต้องห้ามมิให้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

(๒๐) เคยพ้นจากตำแหน่งเพราะศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่ามีการเสนอ การแปรญัตติ หรือการกระทำด้วยประการใด ๆ ที่มีผลให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา หรือกรรมการมีส่วนไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อมในการใช้งบประมาณรายจ่าย”

ประเด็นการพิจารณา

- ไม่มี -

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติเห็นชอบร่างมาตรา ๓๓/๑ โดยไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๓๔

“มาตรา ๓๔ บุคคลใดประสงค์จะสมัครรับเลือกตั้ง ให้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งในนามของพรรคการเมืองใดได้เพียงพรรคการเมืองเดียว และจะสมัครรับเลือกตั้งแบบแบ่งเขตเลือกตั้งหรือแบบบัญชีรายชื่อแบบใดแบบหนึ่งได้เพียงแบบเดียวและสมัครรับเลือกตั้งได้เพียงเขตเลือกตั้งเดียว”

ประเด็นการพิจารณา

ประธานกรรมการสอบถามว่า การบัญญัติความว่า “ให้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งในนามของพรรคการเมืองใดได้เพียงพรรคการเมืองเดียว” ในร่างมาตรา ๓๔ มีความมุ่งหมายในการบัญญัติอย่างไร

นางสาวสง่า ทาทอง ผู้อำนวยการฝ่ายบริหารการเลือกตั้งและการออกเสียงประชามติ ชี้แจงว่า เหตุที่มีการบัญญัติในลักษณะดังกล่าวเพื่อเป็นการป้องกันมิให้มีผู้สมัครรับเลือกตั้งมาสมัครในนามของพรรคการเมืองมากกว่าหนึ่งพรรคการเมือง

ประธานกรรมการกล่าวว่า มาตรา ๙๗ (๓) ของรัฐธรรมนูญ ได้บัญญัติเป็นบทบังคับไว้แล้วว่า ผู้ซึ่งมีสิทธิที่จะสมัครรับเลือกตั้งนั้นต้องเป็นสมาชิกพรรคการเมืองใดพรรคการเมืองหนึ่งแต่เพียง

พรรคการเมืองเดียวเท่านั้น จึงไม่มีความจำเป็นต้องบัญญัติความว่า “ให้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งในนามของพรรคการเมืองใดได้เพียงพรรคการเมืองเดียว” ไว้ในร่างมาตรา ๓๔ อีก

นายประพันธ์ นัยโกวิท กรรมการ ในฐานะประธานอนุกรรมการพิจารณาศึกษาหลักการร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. กล่าวว่าเมื่อพิจารณามาตรา ๘๗ ของรัฐธรรมนูญ แล้วเห็นว่าผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง ต้องเป็นผู้ซึ่งพรรคการเมืองที่ตนเป็นสมาชิกส่งสมัครรับเลือกตั้ง และจะสมัครรับเลือกตั้งเกินหนึ่งเขตมิได้ ดังนั้น การบัญญัติร่างมาตรา ๓๔ จึงต้องพิจารณามาตรา ๘๗ ของรัฐธรรมนูญประกอบด้วย

นายอภิชาติ สุจริตตานนท์ รองประธานกรรมการ คนที่สอง ตั้งข้อสังเกตว่า หากมีผู้สมัครรับเลือกตั้งสมัครรับเลือกตั้งเกินหนึ่งเขต จะต้องมิทบัญญัติกำหนดโทษในกรณีดังกล่าวไว้หรือไม่

ประธานกรรมการกล่าวว่า เป็นหน้าที่ของคณะกรรมการการเลือกตั้งซึ่งเป็นผู้รับสมัครรับเลือกตั้งจะต้องพิจารณาไม่รับสมัครบุคคลดังกล่าวเป็นผู้สมัครรับเลือกตั้ง อย่างไรก็ตาม หากคณะกรรมการการเลือกตั้งรับสมัครโดยไม่ทราบข้อเท็จจริง ก็ต้องบัญญัติกำหนดโทษสำหรับบุคคลผู้สมัครรับเลือกตั้งคนดังกล่าวไว้ด้วย

นางพรพิมล สัมฤทธิ์ผ่อง อนุกรรมการยกร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง ชี้แจงว่าการกระทำการฝ่าฝืนร่างมาตรา ๓๔ ได้มีการบัญญัติเป็นบทกำหนดโทษไว้แล้วในร่างมาตรา ๑๒๙

ประธานกรรมการเสนอแก้ไขเพิ่มเติมร่างมาตรา ๓๔ เป็นดังนี้ “บุคคลใดผู้ซึ่งประสงค์จะสมัครรับเลือกตั้ง ให้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งแบบแบ่งเขตเลือกตั้งในนามของพรรคการเมืองใดได้เพียงพรรคเดียวหรือสมัครรับเลือกตั้งแบบแบ่งเขตเลือกตั้งในนามของพรรคการเมืองใดได้เพียงพรรคเดียวหรือสมัครรับเลือกตั้งแบบแบ่งเขตเลือกตั้งหรือสมัครรับเลือกตั้งในนามของพรรคการเมืองใดได้เพียงพรรคเดียวและจะสมัครรับเลือกตั้งได้เพียงเกินหนึ่งเขตเลือกตั้งได้มิได้ และต้องไม่เป็นบุคคลที่มีรายชื่ออยู่ในบัญชีรายชื่อผู้สมัครรับเลือกตั้งแบบบัญชีรายชื่อ”

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติแก้ไขเพิ่มเติมร่างมาตรา ๓๔ เป็นดังนี้

“มาตรา ๓๔ บุคคลใดผู้ซึ่งประสงค์จะสมัครรับเลือกตั้ง ให้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งแบบแบ่งเขตเลือกตั้งในนามของพรรคการเมืองใดได้เพียงพรรคเดียวหรือสมัครรับเลือกตั้งแบบแบ่งเขตเลือกตั้งหรือสมัครรับเลือกตั้งในนามของพรรคการเมืองใดได้เพียงพรรคเดียวและจะสมัครรับเลือกตั้งได้เพียงเกินหนึ่งเขตเลือกตั้งได้มิได้ และต้องไม่เป็นบุคคลที่มีรายชื่ออยู่ในบัญชีรายชื่อผู้สมัครรับเลือกตั้งแบบบัญชีรายชื่อ”

๒. การสมัครรับเลือกตั้งแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง

“๒. การสมัครรับเลือกตั้งแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง”

ประเด็นการพิจารณา

- ไม่มี -

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติเห็นชอบข้อ ๒. การสมัครรับเลือกตั้งแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง โดยไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๓๕

“มาตรา ๓๕ ให้ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งประกาศสถานที่รับสมัครภายในสามวันนับแต่วันที่คณะกรรมการประกาศกำหนดวันเลือกตั้ง กรณีมีเหตุจำเป็นอันมิอาจหลีกเลี่ยงได้ อาจมีการประกาศกำหนดสถานที่รับสมัครนอกจังหวัดก็ได้”

ประเด็นการพิจารณา

ประธานกรรมการสอบถามว่า ตำแหน่งผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งที่บัญญัติไว้ในร่างมาตรา ๓๕ นั้น เป็นตำแหน่งประจำที่แต่งตั้งล่วงหน้าไว้เป็นการถาวรหรือไม่

นางสาวสง่า ทาทอง ผู้อำนวยการฝ่ายบริหารการเลือกตั้งและการออกเสียงประชามติ ชี้แจงว่า ตำแหน่งผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งที่บัญญัติไว้ในร่างมาตรา ๓๕ นั้น เป็นตำแหน่งที่คณะกรรมการการเลือกตั้งแต่งตั้งขึ้นเป็นการชั่วคราวเพื่อทำหน้าที่ในการรับสมัครแทนคณะกรรมการเลือกตั้งเท่านั้น

ประธานกรรมการตั้งข้อสังเกตว่า หากบัญญัติให้ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งที่บัญญัติไว้ในร่างมาตรา ๓๕ ประกาศกำหนดสถานที่รับสมัครนอกเขตจังหวัด อาจเกิดความไม่เป็นธรรมแก่ผู้สมัครรับเลือกตั้ง

นางสาวสง่า ทาทอง ผู้อำนวยการฝ่ายบริหารการเลือกตั้งและการออกเสียงประชามติ ชี้แจงว่า เมื่อมีการประกาศกำหนดวันสมัครรับเลือกตั้ง ในแต่ละจังหวัดคณะกรรมการการเลือกตั้งจะกำหนดสถานที่รับสมัครไว้แล้ว เว้นแต่ในกรณีที่สถานที่รับสมัครภายในจังหวัดเกิดภัยพิบัติ หรือเกิดการจลาจล จึงเป็นเหตุในการบัญญัติเพื่อเปิดช่องให้ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งสามารถประกาศกำหนดสถานที่รับสมัครนอกจังหวัดได้ แต่ต้องเป็นจังหวัดใกล้เคียงกับสถานที่รับสมัครที่กำหนดไว้ครั้งแรก และจะต้องรายงานการเปลี่ยนแปลงสถานที่รับสมัครไปยังคณะกรรมการการเลือกตั้งเพื่อทราบด้วย

นายณัฐวุฒิ เมธารินทร์ ผู้อำนวยการฝ่ายจัดการเลือกตั้งและการออกเสียงประชามติ ๓ ชี้แจงว่า ในอดีตที่ผ่านมาสถานที่รับสมัครจะกำหนดไว้ในระเบียบของคณะกรรมการการเลือกตั้ง

ประธานกรรมการกล่าวว่า เพื่อเป็นการป้องกันมิให้ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งใช้ดุลพินิจในการเปลี่ยนแปลงสถานที่รับสมัครโดยมิชอบ ซึ่งอาจทำให้ผู้สมัครรับเลือกตั้งเกิดการได้เปรียบเสียเปรียบเกิดขึ้น จึงเสนอแก้ไขเพิ่มเติมร่างมาตรา ๓๕ เป็นดังนี้ “ให้ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งประกาศวิธีการหรือสถานที่รับสมัครภายในสามวันนับแต่วันที่คณะกรรมการประกาศกำหนดวันเลือกตั้ง กรณีมีเหตุจำเป็นอันมิอาจหลีกเลี่ยงได้ อาจมีการประกาศที่หนดเปลี่ยนแปลงวิธีการหรือสถานที่รับสมัครนอกจังหวัดก็ได้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการกำหนด”

นายประพันธ์ นัยโกวิท กรรมการ ในฐานะประธานอนุกรรมการพิจารณาศึกษาหลักการร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. กล่าวว่า ในกรณีมีเหตุฉุกเฉินก็ควรกำหนดให้มีการสมัครรับเลือกตั้งผ่านระบบอินเทอร์เน็ตได้ด้วย

นายณัฐวุฒิ เมธารินทร์ ผู้อำนวยการฝ่ายจัดการเลือกตั้งและการออกเสียงประชามติ ๓ ชี้แจงว่า ขณะนี้สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งได้มีการจัดเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับระบบการสมัครรับเลือกตั้งผ่านระบบอินเทอร์เน็ตไว้แล้ว

ประธานกรรมการกล่าวว่า ร่างมาตรา ๓๕ บัญญัติไว้ เพื่อให้คณะกรรมการการเลือกตั้งสามารถใช้วิธีการรับสมัครเลือกตั้งทางอิเล็กทรอนิกส์หรือวิธีการอื่นได้

นายประพันธ์ นัยโกวิท กรรมการ ในฐานะประธานอนุกรรมการพิจารณาศึกษาหลักการร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. กล่าวว่า

ร่างมาตรา ๓๕ จะสามารถนำมาใช้กับกรณีที่มีการปิดล้อมไม่ให้ผู้สมัครเข้าไปในสถานที่รับสมัครได้ โดยกำหนดให้คณะกรรมการการเลือกตั้งมีอำนาจกำหนดหลักเกณฑ์หรือวิธีการรับสมัครรับเลือกตั้งให้เหมาะสมกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้น

นายธนาววัฒน์ สังข์ทอง เลขาธิการกรรมการ คนที่สอง สอบถามว่า ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งใดเขตเลือกตั้งหนึ่งมีอำนาจประกาศวิธีการเลือกตั้งแตกต่างจากเขตเลือกตั้งอื่นได้หรือไม่

ประธานกรรมการกล่าวว่า การประกาศวิธีการเลือกตั้งตามร่างมาตรานี้ต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด และเสนอแก้ไขเพิ่มเติมร่างมาตรา ๓๕ เป็นดังนี้

“มาตรา ๓๕ ให้ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งประกาศวิธีการหรือสถานที่รับสมัครภายในสามวันนับแต่วันที่คณะกรรมการพรรคกำหนดวันเลือกตั้ง กรณีมีเหตุจำเป็นอันมิอาจหลีกเลี่ยงได้ อาจมีการพรรคที่พรรคเปลี่ยนวิธีการหรือสถานที่รับสมัครนอกที่สังกัดก็ได้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการกำหนดโดยจะกำหนดให้การรับสมัครของแต่ละเขตเลือกตั้งในจังหวัดเดียวกันกระทำในสถานที่เดียวกันก็ได้”

นายณัฐวุฒิ เมธารินทร์ ผู้อำนวยการฝ่ายจัดการเลือกตั้งและการออกเสียงประชามติ ๓ ชี้แจงว่า สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งได้ทดลองใช้วิธีการรับสมัครทางอิเล็กทรอนิกส์ซึ่งมีพรรคการเมืองจำนวนสี่สิบสี่พรรคที่ต้องการให้มีการนำวิธีการดังกล่าวมาใช้ในการรับสมัคร

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติแก้ไขเพิ่มเติมร่างมาตรา ๓๕ เป็นดังนี้

“มาตรา ๓๕ ให้ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งประกาศวิธีการหรือสถานที่รับสมัครภายในสามวันนับแต่วันที่คณะกรรมการพรรคกำหนดวันเลือกตั้ง กรณีมีเหตุจำเป็นอันมิอาจหลีกเลี่ยงได้ อาจมีการพรรคที่พรรคเปลี่ยนวิธีการหรือสถานที่รับสมัครนอกที่สังกัดก็ได้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการกำหนดโดยจะกำหนดให้การรับสมัครของแต่ละเขตเลือกตั้งในจังหวัดเดียวกันกระทำในสถานที่เดียวกันก็ได้”

มาตรา ๓๖

“มาตรา ๓๖ ในการสมัครรับเลือกตั้งแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง ให้ผู้สมัครของแต่ละพรรคการเมืองที่มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งในเขตเลือกตั้งใด ยื่นใบสมัครต่อผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งนั้น ณ สถานที่ที่ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งกำหนด ภายในระยะเวลาการรับสมัคร โดยมีหลักฐานประกอบการสมัครและค่าธรรมเนียม ดังนี้

(๑) หนังสือรับรองการส่งผู้สมัครรับเลือกตั้งแบบแบ่งเขตของหัวหน้าพรรคการเมือง พร้อมทั้งมติของคณะกรรมการบริหารพรรคการเมือง

(๒) หลักฐานแสดงการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาเป็นเวลาติดต่อกันสามปีนับถึงปีที่สมัครรับเลือกตั้ง

(๓) หลักฐานการเปิดบัญชีค่าใช้จ่ายในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

(๔) หลักฐานการแต่งตั้งสมุห์บัญชีตามมาตรา ๔๙

(๕) ค่าธรรมเนียมคนละหนึ่งหมื่นบาท

(๖) เอกสารหลักฐานอื่นตามที่คณะกรรมการกำหนด

ให้สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งจัดทำข้อมูลหลักฐานตาม (๒) ไว้ให้ประชาชนสามารถเข้าตรวจดูได้ และให้สำเนาเอกสารได้โดยผู้ขอเป็นผู้ออกค่าใช้จ่าย

ค่าธรรมเนียมการสมัครตาม (๕) จำนวนกึ่งหนึ่งให้ตกเป็นของกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง ตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง และอีกกึ่งหนึ่งให้ตกเป็นของรัฐ ในกรณีที่ผู้สมัครรายใดได้คะแนนมากกว่าร้อยละห้าของจำนวนผู้มาใช้สิทธิเลือกตั้งในเขตเลือกตั้งนั้นให้คืนค่าธรรมเนียมการสมัครในส่วนที่ตกเป็นของรัฐให้แก่ผู้สมัครนั้น เว้นแต่ผู้สมัครนั้นกระทำการทุจริตในการเลือกตั้ง หรือรู้เห็นเป็นใจกับบุคคลอื่นอันทำให้การเลือกตั้งมิได้เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม ทั้งนี้ ตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

หลักเกณฑ์และวิธีสมัครรับเลือกตั้งให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด”

ประเด็นการพิจารณา

นางสาวจิรารัตน์ จันทรัตน์ เลขาธิการอนุกรรมการพิจารณาศึกษาหลักการร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ซึ่งแจ้งว่า ร่างมาตรา ๓๖ มีการเสนอความเห็นและข้อเสนอแนะ ดังนี้

๑. คณะกรรมาธิการการเมือง สภานิติบัญญัติแห่งชาติ เสนอความเห็น ดังนี้

๑.๑ การยื่นสมัครรับเลือกตั้งผ่านช่องทางอินเทอร์เน็ตควรมีระบบรักษาความปลอดภัยและความมั่นคง

๑.๒ การเพิ่มเงินค่าสมัครเป็นหนึ่งหมื่นบาท มีความเหมาะสมแล้ว ส่วนการคืนเงินจำนวนห้าพันบาทให้แก่ผู้สมัครรับเลือกตั้งที่ได้คะแนนถึงร้อยละห้าของผู้มีสิทธิเลือกตั้ง เป็นการสร้างเงื่อนไขที่อาจเกิดความยุ่งยากในทางปฏิบัติ

๒. สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศเสนอความเห็นว่า ควรกำหนดให้ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองทุกตำแหน่งต้องยื่นหลักฐานการเสียภาษีย้อนหลังสามปี และการแสดงบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินต้องมีการตรวจสอบว่าการเสียภาษีเงินได้มีความสอดคล้องกับบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินหรือไม่ ทั้งนี้ ควรมีการกำหนดเป็นบทบัญญัติที่ชัดเจนเพื่อให้เกิดผลเป็นรูปธรรม

๓. ประชาชนแสดงความคิดเห็นผ่านเว็บไซต์ว่า ในการส่งผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรไม่ควรกำหนดค่าสมัครมากเกินไป เนื่องจากอาจเป็นการกีดกันพรรคการเมืองที่มีขนาดเล็กไม่ให้อส่งผู้สมัครไปโดยปริยาย

๔. การจัดสัมมนาเพื่อรับฟังความคิดเห็นที่อาคารรัฐสภา ๒ มีผู้เสนอความเห็นว่าการกำหนดค่าสมัครรับเลือกตั้งจากเดิมห้าพันบาทเป็นหนึ่งหมื่นบาทเป็นการกำหนดค่าสมัครที่สูงเกินไป โดยผู้เข้าร่วมสัมมนาส่วนใหญ่เสนอให้กำหนดค่าสมัครเพียงหนึ่งพันบาท

๕. การจัดสัมมนาเพื่อรับฟังความคิดเห็นที่ภาค ผู้เข้าร่วมสัมมนาส่วนใหญ่เห็นด้วยกับการกำหนดให้ผู้สมัครรับเลือกตั้งต้องแสดงหลักฐานการเสียภาษีเงินได้ เพราะเป็นหน้าที่ของคนไทยผู้มีเงินได้ทุกคน และเพื่อเป็นการแสดงความบริสุทธิ์ใจ และตรวจสอบความโปร่งใสของผู้สมัครรับเลือกตั้ง ควรกำหนดให้แสดงหลักฐานการเสียภาษีตั้งแต่สามปีถึงสี่ปี

ประธานกรรมการสอบถามว่า ใครเป็นผู้กำหนดระยะเวลาในการเปิดรับสมัครรับเลือกตั้ง

นางสาวสง่า ทาทอง ผู้อำนวยการฝ่ายบริหารการเลือกตั้งและการออกเสียงประชามติ ซึ่งแจ้งว่า คณะกรรมการการเลือกตั้งจะเป็นผู้กำหนดระยะเวลาในการเปิดรับสมัครรับเลือกตั้ง

ประธานกรรมการเสนอแก้ไขเพิ่มเติมร่างมาตรา ๓๖ วรรคหนึ่ง เป็นดังนี้ “ในการสมัครรับเลือกตั้งแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง ให้ผู้สมัคร ~~ของแต่ละพรรคที่พรรคการเมืองที่มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งในเขตเลือกตั้งใด~~

ประธานกรรมการสอบถามว่า เหตุใดจึงเพิ่มจำนวนเงินค่าสมัครมาเป็นหนึ่งหมื่นบาท

นางสาวสง่า ทาทอง ผู้อำนวยการฝ่ายบริหารการเลือกตั้งและการออกเสียงประชามติ ชี้แจงว่า เงินค่าสมัครหนึ่งหมื่นบาทจะแบ่งออกเป็นสองส่วน กล่าวคือ ส่วนที่หนึ่งจำนวนห้าพันบาทจะคืนให้แก่ผู้สมัครรับเลือกตั้งที่ไม่ทุจริตในการเลือกตั้งและได้คะแนนเสียงไม่น้อยกว่าร้อยละห้าของผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตเลือกตั้งนั้นๆ ส่วนที่สองเงินจำนวนที่เหลืออีกห้าพันบาทจะส่งเข้ากองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง

นายเอียรชัย ณ นคร กรรมการ สอบถามว่า ในกรณีที่ผู้สมัครรับเลือกตั้งหาเสียงผ่านโทรทัศน์หรือวิทยุ ใครเป็นผู้ออกค่าใช้จ่ายในการหาเสียงดังกล่าว

นางสาวสง่า ทาทอง ผู้อำนวยการฝ่ายบริหารการเลือกตั้งและการออกเสียงประชามติ ชี้แจงว่า การหาเสียงผ่านโทรทัศน์หรือวิทยุของผู้สมัครรับเลือกตั้งนั้น รัฐจะเป็นผู้สนับสนุนงบประมาณในการหาเสียงให้แก่ผู้สมัคร

ประธานกรรมการกล่าวว่า หากต้องการให้พรรคการเมืองมีความเข้มแข็ง เงินค่าสมัครควรคืนให้แก่พรรคการเมืองที่ผู้สมัครผู้นั้นสังกัดอยู่ ไม่ควรคืนเงินดังกล่าวให้แก่ผู้สมัคร และเป็นการบังคับให้ผู้สมัครต้องให้ความช่วยเหลือพรรคการเมืองที่ตนสังกัดไปในตัว

นายธิตินันท์ เชื้อบุญชัย กรรมการ สอบถามว่า ใครเป็นผู้กำหนดสถานที่ในการติดป้ายโฆษณาหาเสียงของผู้สมัคร

นางสาวสง่า ทาทอง ผู้อำนวยการฝ่ายบริหารการเลือกตั้งและการออกเสียงประชามติ ชี้แจงว่า สถานที่ในการติดป้ายโฆษณาหาเสียงของผู้สมัครนั้น คณะกรรมการการเลือกตั้งจะเป็นผู้กำหนด โดยจะกำหนดขนาดของป้ายโฆษณาให้มีขนาดเท่ากัน รวมทั้งผู้สมัครจะติดป้ายโฆษณาหาเสียงนอกสถานที่ที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนดไม่ได้

ประธานกรรมการสอบถามว่า เหตุใดใน (๖) จึงไม่กำหนดให้ชัดเจนว่าให้ผู้สมัครส่งเอกสารหลักฐานประเภทใดบ้าง

นางสาวสง่า ทาทอง ผู้อำนวยการฝ่ายบริหารการเลือกตั้งและการออกเสียงประชามติ ชี้แจงว่า ความใน (๖) เพื่อให้คณะกรรมการการเลือกตั้งเป็นผู้กำหนดว่าผู้สมัครรับเลือกตั้งต้องส่งเอกสารหลักฐานใดในการสมัครรับเลือกตั้ง

ประธานกรรมการเสนอแก้ไขความใน (๖) ดังนี้ “(๖) เอกสารหลักฐานอื่นตามที่คณะกรรมการกำหนดเท่าที่จำเป็นต่อการดำเนินการเลือกตั้ง” และสอบถามว่า นอกจากกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองแล้ว แต่ละพรรคการเมืองมีกองทุนของตนเองหรือไม่

นายธนาวัฒน์ สังข์ทอง เลขานุการกรรมการ คนที่สอง กล่าวว่า พรรคการเมืองไม่มีกองทุนเป็นของตนเอง

นายอุดม รัฐอมฤต โฆษกกรรมการ กล่าวว่า ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ กำหนดให้มีกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองไว้แล้ว

ประธานกรรมการกล่าวว่า กองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองดำเนินการโดยคณะกรรมการการเลือกตั้ง แต่พรรคการเมืองต่างๆ ไม่มีกองทุนของตนเองและมีเพียงรายได้ของพรรคการเมืองเท่านั้น นอกจากนี้ สอบถามว่า ในกรณีที่มีการทุจริตการเลือกตั้งในเขตเลือกตั้งใดแล้ว ผู้สมัครรับเลือกตั้งในเขตเลือกตั้งนั้นทุกคนสามารถลงสมัครใหม่ได้หรือไม่

นางสาวสง่า ทาทอง ผู้อำนวยการฝ่ายบริหารการเลือกตั้งและการออกเสียงประชามติ ชี้แจงว่า หากคณะกรรมการการเลือกตั้งตรวจสอบพบว่าการทุจริตการเลือกตั้งในเขตเลือกตั้งใดก่อนประกาศผลการเลือกตั้งแล้ว คณะกรรมการการเลือกตั้งมีอำนาจให้ใบเหลืองและใบส้มแก่ผู้สมัครที่เกี่ยวข้องกับ

การทุจริตเลือกตั้งหรือรู้เห็นเป็นใจกับบุคคลอื่นอันทำให้การเลือกตั้งมิได้เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม และจะดำเนินการจัดให้มีการเลือกตั้งใหม่ในเขตเลือกตั้งนั้น ในกรณีที่คณะกรรมการการเลือกตั้งให้ใบเหลืองแก่ผู้สมัครคนใด ผู้สมัครคนนั้นยังสามารถลงสมัครรับเลือกตั้งในการเลือกตั้งใหม่ได้ แต่ในกรณีที่คณะกรรมการการเลือกตั้งให้ใบส้มแก่ผู้สมัครคนใด ผู้สมัครคนนั้นจะถูกระงับสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นเวลาหนึ่งปี

ประธานกรรมการกล่าวว่า มาตรา ๒๒๔ (๓) ของรัฐธรรมนูญ ไม่ได้บัญญัติให้คณะกรรมการการเลือกตั้งมีอำนาจสั่งระงับ ยับยั้ง แก้ไขเปลี่ยนแปลงหรือยกเลิกการเลือกตั้ง และสั่งให้ดำเนินการเลือกตั้งในหน่วยเลือกตั้งบางหน่วย หรือทุกหน่วยเมื่อพบเห็นการกระทำทุจริตในการเลือกตั้งหรือการกระทำที่มีเหตุอันควรสงสัยว่าการเลือกตั้งมิได้เป็นไปโดยสุจริตหรือเที่ยงธรรมก่อนประกาศผลการเลือกตั้งเท่านั้น

นายธนาวัฒน์ สังข์ทอง เลขาธิการกรรมการ คนที่สอง กล่าวว่า หากเป็นกรณีที่คณะกรรมการการเลือกตั้งพบเห็นการทุจริตเลือกตั้งหรือการกระทำที่มีเหตุอันควรสงสัยว่าการเลือกตั้งมิได้เป็นไปโดยสุจริตหรือเที่ยงธรรมหลังจากประกาศผลการเลือกตั้งไปแล้ว คณะกรรมการการเลือกตั้งจะไม่ดำเนินการจัดการเลือกตั้งใหม่แต่จะดำเนินการจัดการเลือกตั้งแทนตำแหน่งที่ว่าง

นายประพันธ์ นัยโกวิท กรรมการ ในฐานะประธานอนุกรรมการพิจารณาศึกษาหลักการร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. กล่าวว่า ควรคำนึงถึงกรณีที่คณะกรรมการการเลือกตั้งตรวจสอบพบว่ามีผู้สมัครเพียงบางคนที่กระทำการทุจริตในการเลือกตั้งหรือรู้เห็นเป็นใจกับบุคคลอื่นอันทำให้การเลือกตั้งมิได้เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม คณะกรรมการการเลือกตั้งจึงควรมีอำนาจสั่งระงับสิทธิหรือตัดสิทธิผู้สมัครรับเลือกตั้งผู้นั้นได้โดยไม่จำเป็นต้องสั่งให้ดำเนินการจัดการเลือกตั้งใหม่ทั้งหมด

นายธนาวัฒน์ สังข์ทอง เลขาธิการกรรมการ คนที่สอง กล่าวว่า อาจเกิดกรณีพนักงานเจ้าหน้าที่ประจำหน่วยเลือกตั้งเป็นผู้ที่เกี่ยวข้องกับการทุจริตในการเลือกตั้งหรือรู้เห็นเป็นใจกับบุคคลอื่นอันทำให้การเลือกตั้งมิได้เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม จึงควรให้คณะกรรมการการเลือกตั้งมีอำนาจสั่งให้มีการจัดการเลือกตั้งใหม่ได้

ประธานกรรมการสอบถามว่า ความว่า “ทั้งนี้ ตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด” ในวรรคสาม หมายความว่า ระเบียบเรื่องใด

นางสาวสง่า ทาทอง ผู้อำนวยการฝ่ายบริหารการเลือกตั้งและการออกเสียงประชามติ ชี้แจงว่า ความว่า “ทั้งนี้ ตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด” ในวรรคสาม เพื่อให้คณะกรรมการการเลือกตั้งเป็นผู้ออกระเบียบเกี่ยวกับวิธีการเก็บรักษาและการคืนค่าธรรมเนียมตามวรรคสองให้พรรคการเมือง

ประธานกรรมการกล่าวว่า ในวรรคสามอาจไม่จำเป็นต้องกำหนดให้คณะกรรมการการเลือกตั้งต้องดำเนินการออกระเบียบเกี่ยวกับวิธีการเก็บรักษาและการคืนค่าธรรมเนียมตามวรรคสองให้แก่พรรคการเมือง แต่ควรบัญญัติให้ดำเนินการคืนเงินตามวรรคสามภายในระยะเวลาที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด และเสนอแก้ไขเพิ่มเติมความในวรรคสาม ดังนี้ “ค่าธรรมเนียมการสมัครตาม (๕) **ส่วนหนึ่ง** ให้ตกเป็นของกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง **และอีกบางส่วนให้ตกเป็นของรัฐ** แต่ในกรณีที่ผู้สมัครรายใดได้คะแนนมากกว่าร้อยละห้าของจำนวนผู้มาใช้สิทธิเลือกตั้งในเขตเลือกตั้งนั้นให้คืนค่าธรรมเนียมการสมัคร **ในส่วนที่ตกเป็นของรัฐ** ดังกล่าวให้ **แก่ผู้สมัครนั้น** เป็นรายได้ของพรรคการเมืองที่ผู้นั้นเป็นสมาชิก เว้นแต่ผู้สมัครนั้นกระทำการทุจริตในการเลือกตั้งหรือรู้เห็นเป็นใจกับบุคคลอื่นอันทำให้การเลือกตั้งมิได้เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม ทั้งนี้ **ตกเป็นของรัฐ** ภายในระยะเวลาที่คณะกรรมการกำหนด” นอกจากนี้ สอบถามว่า ในกรณี

(๖) เอกสารหลักฐานอื่นตามที่คณะกรรมการกำหนดเท่าที่จำเป็นต่อการดำเนินการเลือกตั้ง ให้สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งจัดทำข้อมูลหลักฐานตาม (๒) ไว้และเปิดเผยข้อมูลให้ประชาชน สามารถเข้าถึงข้อมูลได้ และให้สามารถขอรับข้อมูลได้โดยผู้ขอเป็นผู้อุทธรณ์การ ทั่วไป

ค่าธรรมเนียมการสมัครตาม (๕) สำหรับที่นั่งหนึ่งให้ตกเป็นของกองทุนเพื่อการพัฒนา พรรคการเมืองตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง และสิทธิที่นั่งหนึ่งให้ตกเป็นของรัฐ แต่ในกรณีที่ผู้สมัครรายใดได้คะแนนมากกว่าร้อยละห้าของจำนวนผู้มาใช้สิทธิเลือกตั้งในเขตเลือกตั้งนั้นให้ คืนค่าธรรมเนียมการสมัครในส่วนที่ตกเป็นของรัฐดังกล่าวให้แก่ผู้สมัครนั้นเป็นรายได้ของพรรคการเมือง ที่ผู้นั้นเป็นสมาชิก เว้นแต่ผู้สมัครนั้นกระทำการทุจริตในการเลือกตั้งหรือรู้เห็นเป็นใจกับบุคคลอื่นอันทำให้ การเลือกตั้งมิได้เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม ทั้งนี้ ตกเป็นของประชาชน ภายในระยะเวลาที่คณะกรรมการ กำหนด

หลักเกณฑ์และวิธีสมัครรับเลือกตั้งให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด”

มาตรา ๓๗

“มาตรา ๓๗ เมื่อผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งได้รับใบสมัครของผู้สมัครของ พรรคการเมืองใดไว้แล้ว ให้ตรวจสอบว่าการลงรายการในใบสมัคร ค่าธรรมเนียมการสมัคร และหลักฐาน การสมัครครบถ้วนหรือไม่ ถ้าเห็นว่าไม่ครบถ้วนให้คืนใบสมัครพร้อมด้วยหลักฐานดังกล่าวของผู้นั้น

กรณีผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งได้ตรวจสอบแล้วปรากฏว่าหลักฐานครบถ้วน ให้ออกใบรับสมัครรับเลือกตั้งให้แก่ผู้สมัครของพรรคการเมืองนั้นเรียงตามลำดับการยื่นใบสมัครตาม มาตรา ๓๖ และให้ทำสำเนาฉบับไว้เป็นหลักฐานและให้ประกาศรายชื่อผู้สมัครภายในสามวัน นับแต่วันปิดรับสมัครไว้โดยเปิดเผย ณ ที่เลือกตั้ง หรือบริเวณใกล้เคียงกับที่เลือกตั้ง หรือสถานที่อื่น ที่เห็นสมควร

ประกาศตามวรรคสองอย่างน้อยให้มีชื่อและชื่อสกุลผู้สมัคร รูปถ่ายผู้สมัคร พรรคการเมืองที่สังกัด และหมายเลขประจำตัวผู้สมัครที่จะใช้ในการลงคะแนน”

ประเด็นการพิจารณา

ประธานกรรมการสอบถามว่า หากเป็นการรับสมัครทางอิเล็กทรอนิกส์ ผู้สมัครจะส่งรูปถ่ายให้แก่ สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งอย่างไร

นายณัฐวุฒิ เมธารินทร์ ผู้อำนวยการฝ่ายจัดการเลือกตั้งและการออกเสียงประชามติ ๓ ชี้แจงว่า การรับสมัครทางอิเล็กทรอนิกส์ ผู้สมัครจะต้องส่งรูปถ่ายและเอกสารหลักฐานต่างๆ ที่เป็นข้อมูล ทางอิเล็กทรอนิกส์มายังเว็บไซต์การรับสมัครของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง

นายอุดม รัฐอมฤต โฆษกกรรมการ สอบถามว่า ร่างมาตรานี้จำเป็นต้องกำหนดให้ผู้อำนวยการ การเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งเป็นผู้ดำเนินการรับสมัครหรือไม่

นายณัฐวุฒิ เมธารินทร์ ผู้อำนวยการฝ่ายจัดการเลือกตั้งและการออกเสียงประชามติ ๓ ชี้แจงว่า ที่ผ่านมาสสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งได้กำหนดให้มีการรับสมัครในแต่ละเขตเลือกตั้ง โดยในจังหวัดหนึ่งอาจมีหลายเขตเลือกตั้ง เพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่ผู้สมัครในการสมัครรับเลือกตั้ง

ประธานกรรมการสอบถามว่า ที่ผ่านมามีกรณีที่มีการรับสมัครในเขตเลือกตั้งใดเขตเลือกตั้งหนึ่งของจังหวัดหรือไม่

นายณัฐวุฒิ เมธารินทร์ ผู้อำนวยการฝ่ายจัดการเลือกตั้งและการออกเสียงประชามติ ๓ ชี้แจงว่า โดยปกติการรับสมัครจะต้องดำเนินการในสถานที่แห่งเดียวกันในจังหวัดนั้น ที่ผ่านมาสํานักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งเคยจัดให้มีการรับสมัครในทุกเขตเลือกตั้งในบางจังหวัดเช่นกัน

ประธานกรรมการสอบถามว่า การทำสำเนาคู่มือไว้เป็นหลักฐานตามวรรคสอง เป็นการทำสำเนา คู่มือของเอกสารใด

นายณัฐวุฒิ เมธารินทร์ ผู้อำนวยการฝ่ายจัดการเลือกตั้งและการออกเสียงประชามติ ๓ ชี้แจงว่า การทำสำเนาคู่มือไว้เป็นหลักฐานตามวรรคสอง เป็นการทำสำเนาคู่มือไว้เพื่อเป็นหลักฐานว่าสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งได้รับเอกสารหลักฐานของผู้สมัครถูกต้องและครบถ้วนแล้ว

ประธานกรรมการเสนอแก้ไขเพิ่มเติมร่างมาตรา ๓๗ เป็นดังนี้

“มาตรา ๓๗ เพื่อให้เป็นหน้าที่ของผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งได้รับใบที่จะต้อง ตรวจสอบการสมัครของผู้สมัคร ซึ่งพรรคการเมืองใดได้ใบแล้ว ให้ตรวจสอบว่าพรรคการเมืองนั้นได้สมัคร พรรคการเมืองการสมัคร และหลักฐานการสมัครนั้นถูกต้องครบถ้วนหรือไม่ ถ้าเห็นว่าไม่ครบถ้วนให้คืน ใบสมัครพร้อมด้วย เอกสารหลักฐาน ดังที่ส่งของผู้ทั้งหมดให้ผู้สมัครนั้น

กรณีผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งได้ตรวจสอบแล้วปรากฏว่า หลักฐานการสมัครนั้น ถูกต้องครบถ้วน ให้ออกใบหลักฐานการรับสมัครรับเลือกตั้งให้แก่ผู้สมัคร ซึ่งพรรคการเมืองนั้น เรียงตามลำดับการยื่นใบสมัครตามมาตรา ๓๖ และให้ทำสำเนาคู่มือไว้เป็นหลักฐานและให้ประกาศรายชื่อผู้สมัครภายในสามวันนับแต่วันปิดรับสมัครไว้โดยเปิดเผย ณ ที่เลือกตั้ง หรือบริเวณใกล้เคียงกับที่เลือกตั้ง หรือสถานที่อื่นที่เห็นสมควร

ประกาศตามวรรคสองอย่างน้อยให้มีชื่อและชื่อสกุลผู้สมัคร รูปถ่ายผู้สมัคร พรรคการเมืองที่สังกัด และหมายเลขประจำตัวผู้สมัครที่จะใช้ในการลงคะแนน”

นายศุภชัย ยาวะประภาษ กรรมการ กล่าวว่ ร่างมาตรานี้เป็นวิธีการรับสมัครแบบปกติเท่านั้น และอาจไม่สามารถนำไปใช้กับการรับสมัครทางอิเล็กทรอนิกส์ได้ จึงควรกำหนดวิธีการรับสมัครทางอิเล็กทรอนิกส์ให้ชัดเจน

ประธานกรรมการกล่าวว่ ควรให้สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งเป็นผู้ออกแบบวิธีการรับสมัครทางอิเล็กทรอนิกส์ โดยการรับสมัครทางอิเล็กทรอนิกส์ควรมีรูปแบบที่ชัดเจนเพื่อให้ผู้สมัครสามารถสมัครทางอิเล็กทรอนิกส์ได้อย่างถูกต้อง

นายธนาวัฒน์ สังข์ทอง เลขานุการกรรมการ คนที่สอง กล่าวว่ ควรแก้ไขความในวรรคสอง โดยกำหนดให้มีการออกหมายเลขประจำตัวผู้สมัครให้แก่ผู้สมัครไปพร้อมกับการออกหลักฐานการรับสมัครรับเลือกตั้งให้แก่ผู้สมัครด้วย

นายณัฐวุฒิ เมธารินทร์ ผู้อำนวยการฝ่ายจัดการเลือกตั้งและการออกเสียงประชามติ ๓ ชี้แจงว่า โดยปกติสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งจะออกหมายเลขประจำตัวผู้สมัครให้แก่ผู้สมัครไปพร้อมกับการออกหลักฐานการรับสมัครรับเลือกตั้งและจะมีการออกหมายเลขประจำตัวผู้สมัครให้แก่ผู้สมัครเรียงตามลำดับของการยื่นสมัคร

ประธานกรรมการเสนอแก้ไขเพิ่มเติมความในวรรคสอง ดังนี้ “กรณีผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งได้ตรวจสอบแล้วปรากฏว่า หลักฐานการสมัครนั้นถูกต้องครบถ้วน ให้ออกใบหลักฐานการรับสมัครรับเลือกตั้งให้แก่ผู้สมัคร ซึ่งพรรคการเมืองนั้น พร้อมทั้งหมายเลขประจำตัวผู้สมัคร เรียงตามลำดับการยื่นใบสมัครตามมาตรา ๓๖ และให้ทำสำเนาคู่มือไว้เป็นหลักฐานและให้ประกาศ

